

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Proti kuluku.

(Iz govora poslanca Brodarja v narodni skupščini.)

Gospodje narodni poslanci! Imeli smo že mnogo dvanajstin, odkar postoji naša država, toda konstatirati moram, da toliko tako težkih in tako enostranskih bremen nam niso prinesle do sedaj še nobene dvanajstine kakor sedanje. (Julij, avgust, september. Op. ur.) Te dvanajstine ne predvidevajo samo denarnega bremena, ampak tudi nekako fizično, suženjsko prisilno delo in to še posebno v prvi vrsti za kmeta, delavca in obrtnika. Izgleda, da smatrajo gospodje od vlade za delo sposobno edino le kmetско delovno in obrtniško ljudstvo in da samo v njem vidijo neusahljiv vir, iz katerega se dajo do neskončnosti črpati delovne sile. Mi razumemo težak finančni položaj naše države, toda popolnoma neopravičeno je, da naša vlada poleg petkratnega povišanja davka na zemljarino zahteva še prisilni davek na delo. To delo bi znašalo, kakor so nekateri gospodje izračunali, do 2 milijardi, odnosno celo, kakor je to izračunil moj predgovornik Marković 4 do 5 milijard dinarjev, torej toliko, kot znaša polovica našega proračuna. In to breme bo nosilo poleg vseh davkov po pretežni večini samo kmetско ljudstvo. Mi odklanjamo ta kuluk (tlako) iz več razlogov, in sicer iz gospodarskih in socialnih in političnih razlogov.

Gospodarski razlogi so sledeči: Kmet nima časa, da bi delal kuluk, ker ima komaj časa, da more obdelati svoje posestvo. Zato ga tudi vidite preko leta delati na polju ne samo 8 ur, ampak od ranega jutra pa do pozne noči po 18 in tudi 20 ur dnevno. Mogoče bi kdo izmed gospodov rekel, da je kmet tako navajen tega dela, da brez dela sploh biti ne more. Toda temu ni tako. Kmetu velikokrat njegove moči od prevelikega napora, truda in dela pešajo, toda on nima časa, da bi si privoščil eno ali dve uri prepotrebnega počitka, ker to zahteva delo njegovega posestva, ako hoče, da ima posestvo pravočasno in primerno obdelano. Prav nič ne pretiravam, če rečem, da je kmet pravi suženj svojega posestva, kar je mnogokrat posledica preran njegov grob.

Kakor vidimo, gospodje iz vlade nimajo niti najmanjšega vpogleda v kmetско

življenje, ker bi drugače ne prišli s takimi dvanajstinami, ki pomenijo obremenjevanje kmeta in uničevanje njegovega posestva, ker mu hočejo vzeti štirinajst delavnih dni. Na ta način hočejo našega kmeta s silo odtrgati od njegovega posestva, ga tako upropastiti, ker svojega posestva ne bo mogel obdelati, kakor bi bilo potrebno. Za to uslugo kuluka pa mu boste dali še nagrado v obliki petkratnega povišanja zemljarine. Kam bo to pripeljalo našega kmeta v gospodarskem oziru, vidi lahko vsak, ki ima nekoliko razumevanja in vpogleda v kmetско gospodarstvo.

Ta kuluk ima pa še tudi druge slabe gospodarske posledice, na katere naši gospodje v vladi še ne mislijo. Mogoče, da bi bil ta zakon v gotovem oziru izvedljiv in da bi imel dobre posledice za državo in državno gospodarstvo, toda vsled enostranosti njegovega prikoja pa moramo reči, da je popolnoma neizvedljiv. To bodo gospodje iz vlade videli šele takrat, kadar ga pričnejo praktično izvajati. Med narodom bo ta kuluk izzval veliko nezadovoljnosti; bati se je celo upora in to samo radi pristranosti tega zakona. Kdo naj odločuje, s koliko konji in vozovi naj gre delat tlako mali, srednji ali večji posestnik? Kaj v slučaju, če kdo priglasi, da je njegov konj ali vol bolan, kdo ga bo zdravniško pregledal? Kdo je sposoben za kuluško delo in kdo ne, kdo je meščan, in kdo ne? Kdo bo vzdrževal delavsko družino, ki živi samo od služka svojega očeta v tistem času, ko bo moral oče na kuluk? Vidimo, da je vse polno nejasnosti v tem zakonu in kako velike krivice se bodo delale s tem kulukom posameznikom. Ta kuluk je tudi proti naši ustavi, ki v § 116. določa, da se »porez plača po porezkovi snazi i progresivno«. Ponovno povdarjam, da se bodo vsi nedostaki tega zakona videli šele takrat, ko ga bo vlada praktično izvajati med narodom. Ta zakon bo delal še velike preglavice našim vladnim gospodom.

Mi odklanjamo ta kuluk tudi iz socialnega stališča. Socializem zahteva enakopravnost. Pri kuluku pa vidimo, da te enakopravnosti ni, kuluk obremenjuje samo en del našega naroda, namreč kmetски, delavski in obrtni stan. Zakaj se obremenjuje ravno ta stan, zakaj se ne pritegne k temu delu tudi meščanstvo, bodisi že na en ali

drug način? Jaz sem mnenja, da imajo meščani več časa na razpolago, kakor ga pa imajo kmetje. Ali mogoče smatra vlada, da meščanstvo ni sposobno za tako in enako delo. Mislim, da imajo tudi mestni ljudje dve roki in dve nogi, da bi mogli to delo izvrševati. Prav rad verjamem, da bi meščani z veseljem gledali kmeta okoli mest, ki jim bi gradil nove in popravljali stare ceste in pota, sami bi pa njih vozili in zapravljali denar na račun tistega, ki plačuje davke in izvršuje obvezno delo za državo. Zato tudi s socialnega stališča odklanjamo ta kuluk.

Gospodje! Naše težko življenje in delo ste neprimerno visoko obdavčili z direktnimi in indirektnimi davki. Popetorili ste zemljiški davek. Krono svojemu protikmetskemu zakonodajstvu ste pa postavili s kulukom, s katerim hočete našemu kmetskemu ljudstvu odvzeti štirinajst delavnih dni. Mi tega bremena ne zmoremo. Naša kmetška lpeča so sicer močna, mi smo bolj postrežljivi kakor naša živina, toda kadar ugasne moč in sila tega stanu, potem je konec vsemu.

Izjaviti moram, da mi za take vrste zakonov, ki obtežujejo v prvi vrsti naš kmetски stan v naši državi, ne moremo glasovati.

Pozor!

Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se te dni PRESELI iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 0/0

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 0/0, vez. tudi po 6 1/2 0/0

in višje po dogovoru. — VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbno delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

Darujte za prehrano naših siromašnih visokošolcev v Ljubljani.

Iz narodne skupščine.

V narodni skupščini se je razpravljalo prejšnji teden o dvanajstih — o dovolitvi proračuna za oktober, november in december.

Izmed naših poslancev je govoril Pušenjak, ki je najodločneje nastopil proti kuluku ter zahteval finančno samostojnost Slovenije. Govoril je tudi poslanec Kranjc, ki je dejal, da je ta zakonski predlog v načelni razpravi doživel tako kritiko, da bi ga vsaka vlada morala umakniti. Za ta zakon so se izjavile samo stranke, katerim svojega stališča ni treba braniti pred volivci, ker to za nje delajo bajoneti. Iz tega zakonskega predloga se vidi ves naš sistem. Neke pokrajine imajo dolžnost, da mnogo dajo, a malo prejemajo, druge so pa le malo obremenjene in veliko prejemajo. To se vidi posebno pri ministrstvu za javne zgradbe, kjer sta od 72 milijonov Sloveniji določena samo 2 milijona osemstotisoč dinarjev. Govornik napada kuluk, ki je staroverski, protisocialen, gospodarsko škodljiv in v Sloveniji nepotreben ter krivičen posebno za kmeta. Minister za javne zgradbe je dal besedo, da se v Sloveniji kuluk ne bo uvedel. Ne vemo, če bo minister držal dano besedo, zdi se pa, da jo bo snedel. Če ne bo držal besede, mora odstopiti. Ministrstvo se ne briga za ceste v Sloveniji, posebno na Štajerskem. Reki Drava in Savinja povzročata velikansko škodo. Treba bi bilo le male regulacije, pa bi ta škoda odpadla. Letos je toča v Sloveniji povzročila 20 milijonov dinarjev škode, a vlada ni dala nobene podpore. Kmetom bi se morala dati tudi naknadna denarna podpora radi škode, ki jo je napravila suša in toča, odpisati bi se morali davki. Od te zahteve Jugoslovanski klub nikakor ne bo odnehal. Vlada ne ukrene ničesar, da bi se kmet gospodarsko dvignil, pač pa mu nalaga vedno nove in nove davke, ki jih že več ne more zmagovati. Za kmeta vlada nima denarja, ima ga pa dovolj za razne nepotrebne stvari. Ta zakon dokazuje, da od centralizma nimamo ničesar pričakovati, zato naš kmet z vso odločnostjo zahteva avtonomijo.

Za obrt se je potegnil poslanec Škulj ter ostro nastopil proti predlogu o dvanajstih za ministrstvo trgovino in industrijo, ki ima samo 17 milijonov dinarjev kredita na razpolago za zgradbo poslopja ministrstva v Beogradu, za druge potrebne stvari, posebno za Slovenijo, pa nič. Obrazložil je nezadovoljstvo v Sloveniji, kjer ravno sedaj manjka državnega kredita in so se ravno zato morale zapreti vse obrtno - nadaljevalne šole v Sloveniji. Naglašal je veliko korist teh šol. Dalje je poudarjal potrebo kredita za domačo obrt, posebno za čipkarstvo. Radi pomanjkanja kredita se bodo morali prekiniti zavodi in naprave za domačo obrt. Protestiral je proti nasilni centralizaciji denarnih sredstev in proti zbiranju denarja iz vseh krajev v Beograd. Dalje je protestiral, ker komisija za demobilizacijo zahteva od obrtnih zadrž, da takoj plačajo ves dolg, sicer

jim preti, da jih bo tirjala pred sodnijo. Po govoru je finančni minister dr. Stojadinović prišel k poslancu Škulju in mu objubil, da bo za obrtno - nadaljevalne šole takoj izplačal 200.000 dinarjev in da bo to vsoto vstavil v redni proračun.

Nato se je vršilo glasovanje za dvanajstine. Glasovalo je 106 poslancev za, proti pa 62.

Samostojno liberalni centralizem je s tem zopet zavihtel svoj bič nad Slovenijo.

Zahvalimo se Puclju in Zerjavu, Kmetijskemu listu, Jutru in Domovini.

Reka v narodni skupščini.

Reško vprašaje je vlada zopet temeljito zavozila. Italijani so meni nič tebi nič poslali svojega generala na Reko, ki naj vzdržuje »red«, po domače povedano, ki naj pripravlja priklopitev Reke Italiji. Naša vlada je to čisto hladnokrvno vzela na znanje. Italijanski listi pišejo, da pride do sporazuma v tem smislu, da Baroš in Delta pripadeta Jugoslaviji, Reka pa Italiji.

Radi te popustljivosti naše vlade in vnebovpijočega zanemarjanja slovenskih in hrvatskih koristi je prišla zadeva pred narodno skupščino, kjer so poslanci pozvali vlado, naj razjasni stvar. Zlasti je trdo prijemal vlado in Pašića poslanec dr. Hohnjec, ki je kakor s težkim kladivom bil po vladi in našteval slučaje, kako je vlada grdo in sramotno zanemarjala reško vprašanje v veliko škodo Hrvatov in Slovencev. Poudaril je končno, da je glavni krivec zopet samostojni centralizem, ki je vso in edino moč v državi izročil Srbom, kateri pa se brigajo za Slovence in Hrvate toliko kot za Culukafre v Afriki.

Pašić je odgovarjal, pa čisto nič povedal, dokaz, kako malo mu je vsa Reka mar. Poudarjal je sicer, da bo odločno stal na izvedbi rapalske pogodbe in da se bo naša država v neugodnem slučaju zatekla k Društvu narodov, a kdo more Pašiću verjeti?

Glasovanje se je moralo vršiti trikrat, da je vlada dobila večino, ki je izrazila zadovoljstvo s Pašićevim odgovorom.

Italijanski listi prinašajo vesti, da je Italija predložila Jugoslaviji načrt, naj Reka pripade Italiji, Baroš in Delta pa Jugoslaviji, s čemer da bo belgrajska vlada gotovo zadovoljna.

Reška postavna vlada, ki so jo fašisti pregnali, je pa še na drugi strani poslala Društvo narodov ponudbo za sprejem reške države v Društvo narodov. Če bo sprejeta, potem bo nastal nov položaj: Društvo narodov bo moralo braniti svojo članico — neodvisno reško državo — in Italija ne bo mogla kratkomalo priklopiti Reke ter uničiti njene neodvisnosti.

Kupuj »GAZELA-MILO«!

Kupuj domače MILO, in ne tuje, importirano!

Kupuj dobro MILO, ker je najcenejši

Kupuj »GAZELA-MILO«!

Za naše vinogradnike.

Dne 1. oktobra se je poslanec SLS Bedjanič krepko potegnil za naše vinogradnike. Med drugim je govoril sledeče:

V Jugoslaviji je 200.000 ha zemlje, zasajene s trto in se producira nad 4 milijone hl vina, od katerega se 3 milijoni konsumirajo doma, 1 milijon ga pa ostane za izvoz. Ako bi vlada znala izvoz dobro organizirati, bi nam to donášalo pol milijarde dinarjev. Izvoz vina je zlasti važen za Slovenijo, posebno za slovenski Štajer, za katerega pomeni življensko vprašanje. Zlasti se potreba ugodnega izvoza čuti danes, ko vlada v vinogradništvu velika kriza, ko tlačijo prebivalstvo ogromni davki in ko trpi naše vinogradništvo pod silno konkurenco, ter je ogroženo v svojem obstoju. Dolžnost naše delegacije pri pogajanjih s Poljsko je bila, da interese našega vinogradništva zaščiti, česar pa ni storila. Govornik opozarja na fakt, da so druge države, ko so sklepale trgovinske pogodbe s Čehoslovaško, poskrbele, da spravijo primeren kontingent vina v Čehoslovaško, česar pa naša vlada ni storila. Tako je pri sklepanju konvencije s Poljsko koristila našega vinogradništva zanemarila. Poslanec Bedjanič zahteva od vlade sledeče: 1. da ukine vse težkoče pri kupovanju in prevozu vina, namenjenega za izvoz; 2. da se železniške tarife za izvoz vina znižajo najmanj za 50%; 3. da se osvobodijo izvozno vino vseh pristojbin, zlasti pa davka na poslovni promet; 4. da se obmejnim carinarnicam da nalog, da morajo transporte vina in sodov takoj odpremljati in vse šikane opustiti.

Minister Kojić je v svojem odgovoru branil vlado, se je pa Bedjaniču zahvalil za nasvete, obetajoč, da jih bo upošteval.

Novemu oderuštvu nasproti.

Med nami vedno bolj gine oni rod, ki je še na svoji lastni koži občutil oderuštvo starih podeželskih liberalcev in krvososov — večinoma priseljenih gostilničarjev — ki so na drage in visoke obresti posojali denar svojim žrtvam, jih vabili v svoje oštarije, jim dajali piti na kredo, dokler ni bilo zadolženo posestvo zrelo, da pade kot jabolko v oštirjevo naročje.

To so bili časi, ko so danzadnem peli bobni pred našimi kmetjskimi domovi, ko so biriči vlekli zadnje kravje repe iz hleva, ko je moral kmetjski posestnik z ženo in otroki vred po svetu s trebuhom za kruhom.

Zalostni časi so bili to, pa jih je že malo, ki to vedo, še manj, ki bi katerikrat mislili na to.

Prišel je dr. Krek, ki je videl to bedo našega ljudstva. Vedel je, da je temu največ kriva nevednost našega ljudstva, ki si ni znalo pomagati v denarnih stiskah razen pri vaških oderuhih in ki je vso svojo iz-

obrazbo črpalo iz frakeljna pri nikdar sitnem oštriju.

Zato je dr. Krek najprvo zaklical: več izobrazbo, da se rešite teh krvsesov, ki izrabljajo vašo nevednost in neumnost. — Ustanavljal je izobraževalna društva, ljudje so odpirali oči in svetili se jim je začelo v glavi. Potem jim je zaklical: pomagajte si med seboj potom zadrugištva. Ustanavljal je hranilnice in posojilnice, kamor so nosili premožnejši kmetje in bč'ne plačani delavci svoj denar, ki so ga dosedaj skrivali v starih nogavicah. Iz hranilnic in posojilnic pa so potem dobivali tisti, ki so bili v denarnih stiskah, pomoč proti nizkim obrestim in pod d'imi ugodnimi pogoji.

Izobrazba se je dvigala, hranilnice so se množile, kmetje so odplačevali svoje dolge in zboljševali svoja posestva, bobni so utihnili, birici so izginili, oderuhi so kleli — blagostanje je šlo v deželo, čim bolj se se dvigala v ljudstvu izobrazba in čim bolj je ljudi preveval zadrugi duh. Če bi samo za to veliko Krekovo delo v vsaki slovenski vasi postavili Kreku spomenik, bi mu prav nič preveč hvaležnosti ne skazali.

Pa če bi Krek danes še živel, bi prav nič ne zahteval takih spomenikov in bi prvega, ki bi ga dobil, prevrnil v jarek in ga na drobne kose stolkel — toda eno bi ga neskončno bolelo: da vsled materialističnega duha, ki je začel huje kot kdaj preje zastrupljati naše ljudi, more priti v nevarnost zadrugi duh, ki je naše kmete svoj čas rešil oderuških krempljev.

Danes hodijo po kmetih, še več pa po oštarijah — zakaj za vsako slabo stvar so oštarijski obiskovalci najbolj dovzetni — agenti raznih bank in s sladkimi besedami popisujejo, kako koristno in dobičkanosno je nalagati denar v banke.

Naravno: Bank je veliko. Na vsakem ljubljanskem oglu je ena. Ne rečemo, da banki ni potrebna: za današnjo obliko gospodarskega življenja je tako potrebna, da bi brez nje vse na kup padlo — toda preveč, veliko preveč jih je, in to zna biti polagoma ista nevarnost, kot če bi vse obenem prenehale.

In ker jih je preveč, se tepejo za denar, ki ga vedno bolj manjka. Tepejo se za denar, ker ga potrebujejo za svoja velekapitalistična podjetja in tovarne. In ta denar naj da kmet, naj da delavec. Odtod ti agenti po deželi.

Novemu oderuštvi nasproti! Zakaj? — Kako?

Če bo šel ves kmetijski in delavski denar v banke, ga ne bo več v domačih hranilnicah in posojilnicah. Če ga tu ne bo, ne bo mogel kmet ali delavec, ki potrebuje denarja, dobiti potrebne vsote za zmerno obresti na posodo. Zato bosta morala seveda denar iskati drugod. Kje? Pri privatnem človeku, ki denar ima in ki bo skušal prosljevo zadrego izrabiti ter mu bo nastavil

nož na vrat. Dobili bomo zopet vaške oderuhe v novi obleki.

Ali pa bo šel po denar v banko, kjer pa bo moral plačevati bančne obresti. Te so pa iste, kot jih bo zahteval oderuh doma. Torej poleg vaškega oderuha bomo dobili še drugega: bančnega oderuha, ki že danes zahteva 25 do 40 odstotkov obresti! Potrdica?

Te krvoločne pogoje vaškega, oziroma bančnega oderuha bo malokateri zadolženec mogel pravočasno izpolniti in stara zgodba se bo začela znova: bobni bodo peli pred kmetskimi in delavskimi domovi, biriči bodo vlekli zadnje kravje repe iz hleva, uboge žrtve pa bodo morale s trebihom za kruhom.

Zakaj?

Zato, ker so tisti, ki so imeli malo več denarja, istega nalagali v banko, kjer sta ga kmet in delavec edino mogla v potrebi še iskati.

Pa bo prišel čas, ko bo tistemu, ki je danes v svoji brezmejni sebičnosti naložil denar rajši v banki za pol procenta dražje kot v domači hranilnici, tudi denarja zmanjkalo. Pa ga bo moral enako iskati pri vaškem oderuhu ali pri banki. Tako si je sam spletel bič, ki ga bo pognal z družino vred iz lastne hiše na cesto.

Tako bo in nič drugače, če bodo bančni agenti še dolgo popivali po podeželskih

oštarijah, pridigovali o bančnih dobrotah, ljudje pa jim verjeli bolj kot v cerkvi.

Krek bi spletel bič. Pa ne za agenta, ki ima svoj kruhek v tem, da po oštarijah stoguje svoj jezik, toda za ljudi, ki ga sveto poslušajo in še bolj sveto verjamejo.

Razgled po svetu.

Nemčija obnemogla. Francija je zmagala v svoji zahtevi, da mora Nemčija najprej opustiti svoj pasivni odpor v Porurju, preden sploh začne s kakšnimi pogajanj. Nemški ministrski predsednik Stresemann je izdal te dni naredbo na vse oblasti v Porurju, naj prenehajo s svojim odporom proti francoskim oblastem in odredbam. Tako ima Francija zdaj Nemčijo popolnoma v svojih pesteh in je Anglija znatno stopila v ozadje.

V Bolgariji se zdi, da je revolucija za enkrat udušena. Vlada je s pomočjo vojaštva na več krajih porazila komuniste in zemljoradnike. Vendar se še na več krajih pojavljajo upori, kar bo vladni povzročalo še mnogo skrbi in dela. Poskus revolucije pa je tudi vladno stališče zelo omajal in se bo morala držati samo z nasiljem, kar pa tudi ne more dolgo trajati.

Gospodarski obzornik.

Okrožni živinorejski sestanek v Ribnici.

Okrožni živinorejski sestanek v Ribnici.

Običajni vsakoletni zadrugi sestanek se je vršil na sv. Roka dan. Udeležba je bila jako dobra. Poleg zadrugarjev okoliških živinorejskih zadrug so se tega za pospeševanje živinoreje najvažnejšega sestanka udeležili tudi Zadruga zveza po zastopniku dr. Basaju, za Gospodarsko zvezo g. Kristof, za oddelek kmetijstva, živinodravnik g. Černe, Kmetijsko družbo g. Hočvar.

G. Hočvar poroča o delovanju živinorejskih zadrug v dojenjskem živinorejskem okrožju. Glavni zadrugi uspeh je zadostno število bikov plemenjakov v najhujšem času lanske suše, ko jih je po vseh krajih primanjkovalo. Vidi se, da je delovanje zadrug plodonosno in je priporočati, da bi vsi kraji sledili temu zgledu, ker vidimo, da one občine, ki nimajo živinorejskih zadrug, nimajo nobene organizacije, ki bi se brigala za pospeševanje živinoreje. Odtod to pogubno pomanjkanje bikov z zlemi posledicami, ki jih letos občutimo vsled pomanjkanja teleč. Spodbujal je navzoče, naj sledijo zgledu zadrug in naj se ne strušijo potrebne organizacijske dela.

G. Gregorc priporoča pospeševanje živinoreje po švicarskem vzorcu potom občin. Navzeč tamošnjega duha, spodbuja naše kmete, naj začno po švicarskem vzoru. Vse pospeševanje gospodarstva naj bi prevzele občine. Sedanje pasme živine na Do-

lenjskem zametava. Vse dosedanje zadrugi delovanje mu ne ugaja, zlasti delo bivšega deželnega odbora kritizira. Sploh zametava vse naše dosedanje delovanje. Izrazil je s svojim poročilom proti sebi proteste in burne debate. G. župan Lavrenčič je odločno nastopil proti temu, da se občinam nalaga novo breme, priporoča pospeševanje živinoreje potom zadrug, ki se kaže uspešno. Čemu potem izpreminjati način pospeševanja? Nadalje pravi, da so vsi strokovnjaki v soglasju z zadrugami jako uspešno in vztrajno sodelovali, zlasti g. inž. Zidanšek in g. Kristof. Priporoča, naj se tudi g. Gregorc prilagodi krajevnim razmeram, da se bo delovalo v soglasju, kakor v preteklem.

V tem trenutku prinese pismonoša pozdrave g. inž. Zidanška iz Beograda, ki želi zadruginemu pospeševanju živinoreje veliko uspeha, poziva k nadaljnjemu krepkemu delovanju živinorejskih zadrug ter obenem naroča 10 zadruginih bikov plemenjakov. — Pozdrave in poziv k napredku so navzoči vzeli z velikim zadovoljstvom na znanje, zlasti zato, ker so potom zadruginega delovanja upa na uspeh.

Živinorejski inštruktor Gospodarske Zveze g. Kristof izvaja sledeče:

Vstrajajmo na tem, da se pospeševanje živinoreje vrši zadruginim putem, ter da se opusti v krajih, kjer že obstajajo živinorejske zadruge, vsako eksperimentiranje s kakršnimkoli načinom pospeševanja. V krajih pa, kjer ni živinorejskih zadrug, naj se poskusi najprej z ustanovitvijo le-teh, če

Izmed NAJLEPŠIH in NAJCENEJŠIH **MOLITVENIKOV** je DR. ZDEŠARJEVO »Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje«. V knjižici sta 2 sv. maši. Cena vez. izvodu 8 Din, po pošti 1 Din več. Dobi se pri »Ničmanu«, v »Novi Založbi«, »Slogu« na Poljanskem nasipu 10 v Ljubljani in v drugih knjigarnah. Kdor naroči vsaj 10 izvodov, dobi 15 odstotkov popusta.

IZVOZ IN UVOZ.

g Za snižanje izvozne carine na jajca. Gospodarski krog Vojvodine se vposlali pristojnim ministratom predstavitelj, v kateri zahtevajo, da se snižajo izvozna carina za jajca, ki znaša 300 Din od 100 kg, ter da se računa carina le na čisto, ne pa kosmato težo, češ, da tako visoka carina zelo škodljivo vpliva na izvoz jajc.

ZADRUŽNISTVO.

g Občni zbor »Zadružne zvezce v Splitu se bo vršil dne 10. oktobra. Sodeč po časopisnih vesteh, bo ta občni zbor zelo buren.

g »Narodni Gospodar, št. 9, glasilo »Zadružne Zvezce« v Ljubljani je izšel s sledečo vsebino: Zadružništvo in gospodarstvo. Zaščita male kmetije in nemški zakon o domačijah. Pripombe k načrtu zadružnega zakona; razen tega prinaša vprašanja in odgovore in raznovrsten drobiž. List vsem zadrugam in zadrugarjem najtopleje priporočamo.

RAZNO.

g Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v prvi polovici meseca oktobra sledeča predavanja: V nedeljo, dne 7. oktobra: 1. Velike Lese ob Krki, o jesenski pripravi zemlje, Jereb. 2. Rateče, o ovčarstvu in mlekarstvu, Pevc. 3. Talčji vrh, o vinarstvu, Konda. 4. Svečina, o jesenski pripravi zemlje, Strekelj. 5. Spitalci, okraj Konjice, o kletarstvu, Stamberger. 6. Benica, Prekmurje, o kmetijstvu, Pavlica. — V nedeljo, dne 14. oktobra: 1. Dole pri Litiji, predpoldne o izboljšanju kmetijstva, Jereb. 2. Polšan nad Litijo, popoldne, o izboljšanju kmetijstva, Jereb. 3. Ambur, o kmetijstvu, Kafol. 4. Cerklje, okraj Krško, o kletarstvu, Ambrož. 5. Skočjan, predpoldne, o vzreji molzne krave, Pevc. 6. Šmarjeta, popoldne, o vzreji molzne krave, Pevc. 7. Dražaci, o vinarstvu, Konda. 8. Stari trg, okraj Logatec, o gnojenju, Zdošek. 9. Koprivna na Korokem, o živinoreji, Wernig. 10. Fram, o izboljšanju kmetijstva, Strekelj. 11. Zibika, o kletarstvu, Stamberger. 12. Sakatovci, Prekmurje, o odbirji semena, Pavlica.

g Razne sadne rastave v Sloveniji se vrše letošnji jesen, kar je brezdomno lep uspeh »Sadjarskega in vrtnarskega društva«, le škoda, da še nima toliko članov, kot bi jih moralo imeti. Naj naštejemo te razstave: Dne 13. in 14. oktobra se vrši v Trzinu v prostorih meščanske šole sadna razstava, združena s predavanjem o sadjarstvu in o uporabi sadja. — Dne 29. in 30. septembra se je vršila razstava sadja na Grnu pri Novem mestu, kjer so se vršila tudi predavanja. — Sadna razstava se vrši dne 7. oktobra v Metliki. — Sadni ogled s predavanji se je vršil dne 30. septembra v Skaljah pri Velenju. — O teh razstavah bomo kaj več poročali. Pozivamo naše dopisnike, da man o tem poročajo in povedo svoje mnenje.

g Sadna razstava v Metliki. Malo je bila znana do zadnjih časov naša Belokrajina. Se-le pred dobrimi desetimi leti jo je zvezala železnica s ostalim svetom, poprej pa je bila deželica sama za sebe in Gorjanci so bili oni zid, preko katerega je malokdo pogledal. Belokranjec je med svetovno vojno pokazal, da zna izkoristiti svojo zemljo in je rad pomagal tudi drugim. Od zore do mraka se trudi vrli Belokranjec za svoj obstoj, poleg tega pa se zanima za napredek in razvoj poljedelstva, vinogradništva, sadjarstva in živinoreje. Le škoda, da mu prav njegova globoka ljubezen do domače grude in do domačih ljudi čisto brani, da se ne more muditi dalj časa od doma, ker drugje bi se mogel še bolj izpopolniti. Lanska vinska razstava je dovolj jasno pokazala, da je naš vinorejec že zelo napredoval. Zato je sklenilo belokranjsko učiteljstvo prirediti letos pod vzornim vodstvom g. nadučitelja K. Barieta sadno razstavo v Metliki v nedeljo, dne 7. oktobra. Zanimanje za razstavo je med prebivalstvom vsesplošno in upamo, da bo imela svoj nameravani uspeh in pokazala v prvi vrsti domačinom njih lastni pridelek, v drugi vrsti pa privabila dovolj kupcev, ki bodo mogli postati stalni odjemalci belokranjskega sadja. Podrobna pojava dajo Belokranjsko učiteljsko društvo v Metliki.

g Možina neprodanega vina v naši državi znaša po časopisnih vesteh preko 1.5 milijona hektolitrov. To bi bila približno tretjina celokupnega vinskega pridelka.

g Skladišče kmet. družbe v Lescah. Kmet. družba je meseca julija t. l. otvorila svoje skladišče pri g. Medvenu v Lescah. Iz tega skladišča se vsem podružnicam in udom radovljiškega okraja oddajajo vse kmetijske potrebščine, katere ima Km.

družba v zalogi. V skladišču je lepa ozimna pšenica in ri, dalje umetna gnojila: Tomaževa žindra, kalijeva sol, apneni dušik, surova kostna moka in rud. superfosfat; od tehničnih krmil: lanene in orohove tropine, razen tega: posnemalniki, emajlirana posoda itd. Cene so iste kakor v Ljubljani, udje si torej prihrani vso železniško voznino. Podružnice in vsi udje iz tega okoliša se pozivljajo, da že sedaj naroče blago iz tega skladišča, ker le na ta način si zamore skladišče pravočasno izpolniti svojo zalogo. — Skladišče kmet. družbe v Lescah.

g Srečke razredne loterije podražene. Kakor znano, je čisti dobiček državne razredne loterije namenjen za podporo potrebnih poljedelskih, trgovskih in obrtnih institucij. Ker se je število iz sredstev državne razredne loterije podpiranih tako pomnožilo, da podpora več ne zadošča, je poljedelsko ministrstvo sklenilo, da se cena srečkam državne razredne loterije zviša za 100 odstotkov.

g Sladkor v naši državi. Iz Zagreba poročajo, da bo letošnji pridelek sladkorja v naši državi v glavnem zadostoval za domačo potrebo. Po cenitvah merodajnih strokovnih krogov bodo izdelale letos vse tvornice v državi skupno 5400 do 6200 vagonov-slakorja. Skupna potreba znaša letno 5300 do 6000 vagonov.

g Zakaj je tobak slab. V novosadskem skladišču državnega monopola se je, kakor poroča »Nova pošta«, pokvarila velika množina predelane tobaka in cigaret. Škoda se ceni na 2 milijona Din. Ugotovljeno je, da se je tobak pokvaril zaradi velike vlage v skladišču.

g Riž v južni Srbiji. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je sklenilo, da denarno podpira pridelovanje riža v južni Srbiji. Na ta način bi rodovitna polja v južni Srbiji mogla pridelovati prvovrstni riž in dovoljno količino za potrebe cele države. Letošnja žetev riža bo zelo dobra.

g Amerika se zanima za naše pridelke. V zadnjem času se v Ameriki opaža precejšnje zanimanje za nekatere naše pridelke, kakor suha jabolka, suhe hruške, orehe, fižol vseh vrst, suha čreva za klobasičarje, krzna (kune, lisice, vidre), zdravilne rastline, les za pohištvo (oreh itd.), antimon, svinec. Celotna naša čelšnja bi se dala poleg kalifornijske prodajati na ameriških tržiščih.

PAR MISLI K »A.-Z.« PANJU.

Da dobijo cente medu, ki se ti obetaje v novih Alberti-Znideršičevih panjih, nikakor ni dovolj, da nastaviš na vrtu nekaj teh panjev s čebelami, potem pa se zanje ne zmeniš prav nič več do jeseni. Ravno za čebele je treba več brige in skrb, kakor za marsikako drugo domačo žival, recimo za kokoši, race, gosi, domače zajce itd. Če nočoš, da se ti razkadi prvotno navdušenje za čebele in centi medu prekmalo v prazen dim, pomni:

1. Prvi pogoj uspešnega čebelarstva je ljubezen do stvari, t. j. do čebele, ne samo do medu. Sicer pa ti nobeno opravilo ne pojde od rok, ako nimaš srca zanj. Čebelica je med domačimi živalmi bitje prav posebne vrste. Ako se boš pečal kaj časa z njo, boš kmalu opazil, da je potreba nekake posebne finaže čuta za to občevanje, da bo odgovarjalo in se prilagalo čebelnemu značaju. Zato pravi nemški čebelar Gerstung: »Za čebelarja mora biti človek nekako rojen.« Sicer pa ne zahteva čebelarstvo kake posebne telesne moči; čebelarji so lahko invalidi brez nog, tudi s leno samo roko se da lepo čebelariti. Brez skrbi se ne zahteva čebelarstva ženske; seveda ne smejo biti pri tem nervozne ter ne zamenjavati čebelnega vboda z gadovitim pikom.

2. Pa tudi neko neobhodno potrebno mero znanja moraš imeti za uspešno čebelarjenje v »A.-Z. panjih. Ne zabi opomina starega čebelarja Berlepša, ki je rekel: »Pred vsem se naučite čebelarke teorije, sicer boste celo življenje mojstri-skazec. Potrebno znanje si prav lahko pridobiš. Citaj le »Umnega čebelarja« ki ga je spisal gd. Lakmayer in izdala Družba sv. Mohorja v 2 zvezkih; ali Antona Janša »Popolni nauk o čebelarstvu«, ki ga je priredil Fr. Rojina, z dodatkom o »A.-Z. panju od g. M. Humeka. Ne zabi se zapisati v »Slov. čebelarsko društvo« v Ljubljani in pridno štati krasne nauke, ki jih prinaša društveni list »Slovenski čebelar.« Kadar je kje shod čebelarjev s predavanjem, ga ne boš zamudil rad, ako ti je do izobrazbe v čebelarstvu. Izrabi pozni jesenski in zimski čas, da se seznaniš natančneje z življenjem čebel v panju, z ustrojem »A.-Z. panja in ravnanjem z njim, s telesnim ustrojem čebele in glavnimi pravili, kako ohraniti čebelno ljudstvo zdravo in krepko.

3. Seveda je odvisno uspešno čebelarstvo tudi od zunanjih razmer, kakor kmetijstvo sploh, in sicer

bolj odvisno, nego ostale poljedelske panoge. Če postaviš vrsto »A.-Z. panjev v kraju, kjer celo uro krog in krog ni vse leto nobene prave paše, ali če je vse leto, zlasti ob glavnem cvetju močno deževno ali mizlo, potem tudi od »A.-Z. panjev ne pričakuješ čudežev.

Nikakor pa ni pravičen izgovor, ki ga imajo mnogokrat pri roki ljudje, živeči v najugodnejših razmerah za čebelarstvo, izgovor: Nimam časa za čebele! Izračunali so, da je treba pri večjem številu panjev manj ur časa za posamezen panj, nego pri manjšem številu panjev. Treba je do 10 panjev 7½ ure, od 11 do 20 panjev 6½ ure, od 21 do 30 panjev 5½ ure, od 31 do 40 panjev 4½ ure, od 41 do 50 panjev 3½ ure, nad 50 panjev 4 ure.

Povprečno torej je treba 4½ ure časa za vsak panj na leto. Kaj je to v primeri z 8700 urami celotnega leta! Poleg tega pa opraviš mnogo dela v čebelnjaku lahko zvečer, ko si že končal svojo vsakdanjo nalogo.

OD NAŠIH VRLIH GOSPODINJ je odvisno, da se pri nas uporablja domač izdelek, kakor so »PEKATETE«. So najcenejše, ker se zelo nakuhaajo.

VSAKA MATI, ki hoče imeti zdrave in močne otroke, jim pripravlja le Kneippovo sladno kavo znamke »Triglav«. — Zavrnete vsak drug izdelek, ki se vam vsiljuje.

d ČEVLJE KUPUJTE samo z znamko »PEKO«, ker so ti priznane najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Breg 20, na drobno tudi Aleksandrova cesta.

Tedenske novice.

d Shodi SLS. V nedeljo, dne 30. sept. se je vršil na Trebelnem pri Mokronogu shod SLS, na katerem je poročal ob obilni udeležbi poslanec Sušnik o političnem položaju in je zavrnil samostojne laži. Isti dan je imel shod SLS v Toplicah pri Novem mestu poslanec Kremžar. Tu se je vmešaval neki nevolilec in hotel staviti na odgovor poslanca, ki mu je res tako odgovoril, da se je možakar med hrupnim smehom domačinov izgubil. Tistim, ki so se s svojim delom za centralizem izločili iz slovenskega naroda in postali njegovi škodljivci, naši poslanci pač ne bodo posebej odgovarjali. Slovenskemu ljudstvu pa bo SLS za svoje delo z lahkoto dajala odgovor. Da ta odgovor ljudstvo razume in odobrava, sta imenovana nedeljska shoda, kjer je dobil Jugoslovanski klub soglasno zaupnico, dovolj jasno pokazala.

d Za škola na otoku Krku je imenovan dr. Josip Srebrnič, vseučiliški profesor v Ljubljani.

d Okrajna kmetska zveza v Novem mestu ima sejo prihodnji ponedeljek 8. t. m. ob 9. uri popoldne v Rokodelskem domu v Novem mestu. Vabljeni odborniki in načelniki krajevnih kmetskih zvez sodnega okraja.

d Povsod Srbel! Za načelnika v delavnici južne železnice v Mariboru je imenovan Srb Milojevič. Včasih so sedeli na prvih mestih Nemci, sedaj sede Srbi, Sloveni pa naj delajo kuluk.

d Davčni vijak. Iz mnogih krajev dobivamo poročila, kako silovito je pritisnil davčni vijak naše kmetsko ljudstvo pri dohodnini. Na kamenitih kraških tleh ležeča vas mora plačati samo dohodnine 79.801 Din. In to samo 26 posestnikov. Tu se vidi,

koliko slovenskega denarja nam izjme sedanji režim. Vse v Beograd! Če bi imeli avtonomijo, bi vsaj doma ta denar kaj zalagel. Kaj bi se s takimi svotami napravilo! — Čudimo se pa uradnikom pri davkarjih, da tako navijajo. Kaj mislijo, da njih radikalni ne bodo osleparili za njih odstotke?

d Neumevanje. Zadnja »Pravica« odgovarja na nekatera izvajanja »Glasnika« presv. Srca Jezusovega, ki »ne zamudi nobene prilike, da se ne bi obregnil ob krščansko-socialno gibanje na Slovenskem«, kakor pravi »Pravica«. Ni naša naloga niti naš namen braniti tu »krščansko-socialno« gibanje na Slovenskem, vendar prav odkrito povemo tu svoje mnenje, da »Glasnik« zelo, zelo enostransko umeva krščanstvo. Če stavi za zgled francoske delavce, ki pristopajo vsak dan k sv. obhajilu, ki ne preklinjajo itd., je to zelo prav in potrebno. Le več takih zgledov! Toda če »Glasnik« misli, da je to vse, kar katoličan ali skupina katoličanov more in mora storiti za delavstvo ali sploh za ljudstvo, se silno moti. Človek je ves, po duši in telesu, stvar božja ter mora skrbeti za oboje — toda ker je duša neprimerno važnejša, za telo tako, da duša škode ne trpi. In če se potem strne skupina katoličanov — pa jih imenuj stranko ali krščansko-socialno gibanje ali centrum ali partito popolare — in si stavi za nalogo na temelju na temelju krščanskih načel izboljšati gospodarsko plat človekovega življenja, ustvariti take družabne razmere, v katerih bo povprečno mogel vsak vsaj skromno preživeti sebe in svojo družino, potem je to veliko krščansko delo. Če bi bilo to potrebno, potem je papež Leon XIII. po nepotrebnem pisal svoje okrožnice, potem se katoličani po nepotrebnem udeležujejo političnega in gospodarskega dela v državi itd. »Glasnik« naj ve, da je prevelika revščina prav tako nevarna za versko življenje kakor preveliko bogastvo. Sedaj pa pride tisto, česar »Glasnik« prav posebno ne umeva. Za vse velike uspehe velja načelo: pametna delitev dela. Delati za izboljšanje gospodarskih razmer siromašnega ljudstva je ogromno delo — že radi sovražnikov, ki jih je toliko. Kdor se loti tega dela, ga ima dosti in naj drugo pusti. Če ima torej takozvano »krščansko-socialno gibanje« namen delati za izboljšanje gospodarskih razmer delovnega ljudstva, in sicer na temelju krščanskih načel, potem ne zahtevajte od njih, da opravljajo še to, kar je stvar verskih organizacij. Pač morajo vedno poudarjati krščanska načela v teoriji in praksi, ker je to njih temelj, toda to ni poglavitno njihovo delo. Pametna delitev dela pa zahteva na drugi strani posebnih organizacij, ki bodo samo poglobljala v delovnem ljudstvu krščanska načela v mišljenju in življenju. To so pa verske organizacije s svojimi glasili vred. To je njih poglavitno delo, vse drugo pa postransko. To je pametna delitev dela. Praktično sledi iz tega, da se oboje med seboj izpopolnjuje in podpira — delo za izboljšanje življenjskih razmer je krščansko in koristi krščanstvu, delo za poglobljanje krščanskih načel pa koristi zboljšavanju gospodarskih razmer. Zato to vedno napadanje »Glasnika« prav nič ne pospešuje

krščanstva, temveč nasprotno škoduje temu, za kar se »Glasnik« bori. Zato ponavljamo: »Glasnik« naj le pridno dela za poglobljanje krščanskih načel v slovenskem ljudstvu in naj prinaša zgled o francoskih delavci, ker to gotovo poživlja krščansko mišljenje in življenje. Saj je to njegova naloga in dolžnost. In če je danes »Glasnik« žalosten, da v Sloveniji še ne more kazati na take zgled, potem (če bi hoteli biti hudobni) bi morali reči, da »Glasnik« ni še dovolj vršil svoje naloge, ker taki upsehi spadajo v njegov delokrog. Torej pridno na delo, vsi na istih načelih, toda vsak v svojem delokrogu, in uspeh bo gotov — če bo vladala tudi vzajemnost.

d Orjuna. S Štajerskega poročajo, da se Orjunaši hočejo poboljšati, odslej naprej gojiti »čisti nacionalizem«, sprejemati samo dostojne člane ter se na podoben način uveljaviti kot italijanski fašisti. Orjunaši so prišli do prepričanja, da s pretepači v Sloveniji ne bodo nič dosegli, da so prav radi svojih pretepaških članov izgubili ves ugled med Slovenci in so zato sedaj začeli na pametnejši način organizirati Orjuno. S tem pa ni rečeno, da je Orjuna kaj drugačna postala. Orjuna ostane svobodomiseln, torej nasilna organizacija in če si je postavila fašizem za vzor, potem vemo, da je ves njen program v izvajanju nasilja nad vsemi tistimi, ki so drugačnega mnenja kot svobodomiselci pri Orjuni. Ta program bodo previdneje nekaj časa skrivali, ker upajo — kakor liberalci vedno delajo — s hinavščino in z zakrivanjem pravih namenov več članov pridobiti. Ko bi pa kdaj prišli do moči, bo pa ves pretepaški program zopet oživel, pa ne proti Italijanom — zakaj teh se boje kot hudič križa in so zato pribežali k nam — temveč proti lastnim bratom. Zato se naše stališče proti Orjuni niti malo ne izpremeni.

d Za prosto kuho žganja. Po posredovanju poslancev Jugoslovanskega kluba je finančni minister obljubil, da bo dovolil prosto kuho žganja.

d Sprejemanje poškodovanih bankovcev. Finančni minister je odredil, da morajo vse finančne oblasti pri zamenjavanju poškodovanih bankovcev iti občinstvu kar najbolj na roko.

d Salezijanska cerkev. Piše se nam: Pridno se zida na Rakovniku. Človek komaj verjame očem ali ušesom, ko bere ali sliši, da se zida danes — cerkev, in sicer velika in lepa cerkev. Pa je zelo prav, da ima poleg tosvetnih velekapitalistov pogum tudi še kdo, ki računa z »onosvetnimi« kapitali. Salezijanci so podjetni in občudovanja vredni. Pravijo, da so se spravili na delo brez denarja, da iz Amerike niso dobili nič, da so kase prazne, pa da zaupajo na svoje sotrudnike in sotrudnice, prijatelje in znance po deželi, ki da so jim že uspešno pomogli. Povedali so nam pa tudi pri nekem obisku, da potrebujejo še 6 milijonov kron in da računajo tudi na »Domoljuba«, da se zganejo tudi tisti, ki so stali doslej bolj ob strani. Res je, kar se je na katoliškem shodu izrazil govornik č. g. dr. Mrhar, da je dolžnost vsakega udeleženca katoliškega shoda in vsakega Marijinega častiveca, da se oddolži po svojih močeh pri tem svetem podjetju. Res je tudi (vemo iz

lastne skušnjel), da kdor obišče stavbišče, kjer sedaj vse dela in naleti še na kakega gospoda od vodstva, kar nevede seže po denarnici in pomore, kakor že more. Za oddaljene so rekli, da imajo še mnogo čekov, ki čakajo samo, da jih kdo pokliče. »Domoljub« naj zato priporoča svetišče Marije Pomolnice na Rakovniku, da se bo tudi tu uresničilo: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.

d Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane in ostale trgovce na naredbo, s katero se predpisujejo stopnje velikosti in način označevanja mer in priprav za merjenje, ki so zavezane pregledu in žigosanju in ki je prijavljen v »Uradnem listu« z dne 28. avgusta 1923 št. 79. Ta naredba bo izšla v celoti v Trgovskem listu z dne 29. septembra in se bo razposlal vsem organizacijam trgovcev v Sloveniji. Prizadeži trgovci se o tem obveščajo s priporočilom, naj naredbo pazno prečitajo.

d Finančna kontrola sprejem novincev. V finančni kontroli je popolniti večje število pripravnih mest. Prošnje, ki morajo biti svojeručno spisane in kolkovane z kolkom za 3 Din, je nasiljavljati na Oblastni inspektorat finančne kontrole v Ljubljani. Prošnjam je priložiti: a) uravnoteženo spričevalo pristojnega županstva, b) izpričevalo državnega zdravnika; c) krstni list; d) šolsko spričevalo in d) vsjaško listino. Prilogi a) in b) morata biti najnovejšega datuma, kolkovani po 10 Din, c) pa 2 Din. Originalno ljudsko šolsko izpričevalo in vojaška lista sta kolka prosta. — Ustmena navodila prejmejo prošile, ki ne smejo biti mlajši nego 18, a ne starejši kakor 35 let, pri vsakem oddelku finančne kontrole.

d Električna razsvetljava na kranjskem kolektoru. Na posredovanje poslanca Brodarja dobi postaja Kranj že v teku 6 tednov električno razsvetljava. Železniško ministrstvo je v to svrhu določilo svoto 45.000 dinarjev.

d Tombola Zveze bivših salez. gojencev v Mladinskem domu na Kodeljevem. V ponedeljek 1. oktobra so žrebali za tombolo sledeče številke: 50, 12, 44, 18, 16, 6, 54, 53, 4, 36, 43, 28, 23, 8, 47, 22, 68, 63, 71, 19, 58, 5, 74, 76, 3, 37, 21, 48, 67, 26, 86, 64, 30, 46, 27, 84, 15, 75, 59, 24, 73, 52. — Veljajo tudi številke, izžrebane 17. septembra in sicer: 42, 85, 13, 89, 57, 29, 31, 14, 34; in istotako one, izžrebane 24. septembra in sicer: 9, 39, 61, 7, 77, 69. — Tombola zadene ona tablica, na kateri je vsch 15 števil v tu navedenih treh izkazih. Rok priglasenja tombole je do ponedeljka, 8. oktobra, do 5. ure popoldne.

d Umrl je v Ljubljani kletar vinske kleti Gospodarske zveze g. Anton Medved, veren in poštvovalen mož, ki je imel srečo in roke za vse dobro. Bog mu bodi večni plačnik.

d Naročajte in razširjajte »Klaverjev koledar« za leto 1924. Ima mnogo poučnih in zabavnih povestí in slik iz zamorske dežele. Vsi prijatelji afriških misijonov kupite si ga, 1 izvod stane 4 Din, s pošto 20 par več. Kdor naroči 12 izvodov, dobi enega povrha.

d Misijonski koledarček za mladino za leto 1924 toplo priporočamo vsem starišcem

in vzgojiteljem, naj ga radi lepih slik in izbrane vsebine kupijo svojim otrokom, tudi kot Miklavžev dar. Je zelo primeren. Izvod stane 2.50 Din, po pošti 20 par več; pri naročilu 12 koledarčkov eden povrh.

d Sv. Frančišek Saleški. Napisal dr. Fr. Walland. To je knjižica na 186 straneh, ki v zelo poljudni in prikupljivi besedi opisuje življenje ljubezni polnega škofa sv. Frančiška Saleškega. V teh časih, ko je ljubezen mnogih cmrzila, ko lerilo poživi srca in zaneti v njih tisto, kar je najvišje. — Knjižica se naroča pri salezijancih na Rakovniku pri Ljubljani.

d Kupujte in čitajte lepo knjižico »Za našega Evharističnega Kralja«. Stane 2 Din. Čisti dohodek je za zvon Srca Jezusovega v Bosni. — Bosenski odbor, Ljubljana, Jožefinim.

d Kdor hoče kratko pregledno zgodovino novega veka, zlasti slovanskih držav, med temi posebno balkanskih slovanskih narodov, naj seže po »Zgodovini novega veka«, ki jo je spisal prof. Bučar Jos. Dobrodošla bo tudi predavateljem po naših društvih. Dobi se v Jugoslov. knjigarni in stane vezana 35 Din.

d Ameriška slovenska lira, tako se imenuje zbirka 11 pesem, deloma moških, deloma mešanih zborov. Dve daljši (Soci in Psalm 29) sta tudi s spremljevanjem glasovirja oz. orgel (harmonija). Pesmi so zelo priproste in silno lahko izvedljive ter jih priporočamo začetnim zborom. Za oddih pa bodo tudi bolj izurjenim zborom dobrodošle. Tisk je zelo lep in razločen. Zbirka stane 50 Din in se dobiva v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani in pri skladatelju Mateju Holmarju v Višnji gori, ki je zložil te pesmi, ko je bival še v Ameriki, kjer je zbirka tudi natisnjena.

d Nove skladbe za mešani zbor: 1. 12 mašnih, part. 35 Din, glasovi po 6 Din; 2. Staroslovenska maša 25 Din, glasovi po 5 Din; 3. 6 evharističnih pesmi 15 Din; 4. Litantje M. B. 8 Din. Papir najboljšje kvalitete, pesmi lahke in zelo melodijozne. G. organizator 25 odstotkov popusta. Denar se naprej pošlje ter za poštino priloži 1 Din. Pošilja se tudi z povzetjem. Naroča se: Karlo Adamič, mestni kapelnik p. Koprivnica, Hrvatska.

d Dobro se zapirajte. Dne 4. septembra sta dva roparja ponoči vdrla v hišo vdove Artelj na Gorici pri Radovljici, davila vdovo, pretaknila vse podstrešje ter naposled vsled vdovinega kričanja zbežala.

d Na 20 let je že bil obsojen atentator Rajčič, ki je izvršil napad na Pašiča. Ko bi bil Rajčič Hrvat ali Slovenec, bi bil že petkrat obesen.

d Ponarejevalce desetdinarskih bankovcev, takozvanih kovačev so dobili v Zagrebu. Je to neki Remigio Zardi, strojnik in njegova žena, pri katerih so našli vse potrebne aparate in priprave za ponarejevanje bankovcev ter 140 ponarejenih »kovačev«. Sestra Zardijeve žene Rozalija Pascaletto na Sušaku jih je spravljala v promet. Čedno družbo so seveda zaprli, »kovača« pa ne bodo več rešili in bo s februarjem prihodnjega leta za vedno izdihnil.

Sirom domovine.

VELIKA LOKA.

17. septembra se je vrnila tukaj lepa slavnost. Veleč. g. župnik Oblak iz St. Lorenca je blagoslovil novi Gasilni dom ob asistenci duh. svetnika Šušlja, župnika H. Povšeta in kateheta Fr. Neubauerja. Ločani in Ločanke so storile vse, da je bila slovesnost res prijazna in krasna. Kljub dežju, ki je padel v soboto, so okrasili domačini ne samo cerkev, temveč tudi Gasilni dom in postavili mlaje.

DOLENJA VAS.

Izredno slavlje smo imeli v Prigorici preteklo nedeljo. Blagoslovili smo novi most pri Zaluzju. Dolg je 48 m in večinoma betonski, ostalo pa hrastov Delo je izvršila vas Prigorica in Nemška vas. Državni inženir nam je napravil načrte, vse drugo so pa izvršili domači obrtniki. Poslanec Škulj nam je dobil podporo 200.000 K. Ker smo drugo izvršili s tisko, nam bo podpora popolnoma pokrila vse stroške. Most je v veliko korist občine, ker nam je odprl novo pot v zemljišča, ki so bila doslej skoraj nedostopna. Do tisočglava množica domačinov in okoličanov se je zbrala v nedeljo popoldne pri mostu. Po daljšem pomembnem govoru je blagoslov izvršil župnik in poslanec Škulj, ki nam je dal korajžo za zgradbo mostu in oskrbel podporo. Po blagoslovu sta se prva peljala po mostu za poskusno poslanec in župan ob vselem vzlikanju cele množice. Ljudstvo je bilo g. škulju tako hvaležno, da ga je dvignilo na ramena. Ta most je dokaz, kako znajo Slovenci porabiti vsak denar. Do 900.000 K bi danes stal, a s prostovoljnimi delom smo toliko naredili, da bo podpora zadostovala za vse stroške. Veliko so se trudili pri tem delu J. Kaplan, Ant. Klan, Karol Hribar, Josip in Alojz Češarek in Janez Zaviš. Zidarska dela je izvršil Blaž Pahole, tesarska pa Tomáš čim Mihelič. Prigorica in Nemška vas sta ponosni na to lepo in uspešno delo.

PREVALJE.

Vrtnarska in sadjarska razstava, 8. in 9. septembra sta privedli podružnici Sadjarskega in vrtnarskega društva v Prevaljah in Guštanju sadjarsko in vrtnarsko razstavo, ki je nad pričakovanje dobro uspela. Kmetje od blizu in daleč so poslali na to razstavo množino lepega sadja, kmetka dekleta pa zelenjadi. Člani obeh imenovanih podružnic so prispevali, kar so imeli lepega na svojem vrtu ali sadovnjaku. Razstavljena so bila tudi ročna dela učenk prevajlske in guštanske šole, ki delajo čast strokovni učiteljici gđ. Vrtovškovi. V vzorcih je bilo mnogo opažati domačega motiva, zato pa je ta razstava imela toliko privlačne sile. G. nadučitelj Košir je razkazoval skrivnostno skrinjo »Kuhasama«, v kateri se je med razstavo kuhalo suho sadje. Pri poizkušnji vkuhanega je bilo vselej mnogo ljudi. Vsi so se prepričali, kakšnega velikega pomena je taka skrinja v gospodinjstvu, prihrani gospodinjstvo mnogo dela, kuriva in pa dragocenega časa. Ob času zajutka pripravi gospodinja južino, jo postavi v skrinjo Kuhasama

in ko pride poldne od dela domu, je južina že skuhana in v par minutah se lahko vsedejo ljudje k mizi in jedo; vroča je še, kakor bi prišla od ognja. G. Mlačnik in gđ. Konečnik sta kazala lepo zbirko strupenih in vžitnih gob; tudi tukaj je bilo opažati mnogo zanimanja.

Posestnik Oslander je razstavil plemskna žita; marsikak kmet je štel število latov na rastlinah, bilo jih je na vsaki rastlini 8 do 20. Tak pridelek je seveda le moč pri prvovrstnem semenu in pri dobrem gnojilu, bleskem in umetnem imenovanju je tudi razkazoval sejalni strošek za koruzo, korenček in pesu, kakor ga že rabi skozi 15 let (sistem Planet); ugaljel je ljudem tudi strošek za pletev, ki ga lahko vleče šoli odrasel fant. — V enem oknu je razstavil nadučitelj Močnik iz Guštana sadne in vrtno škodljivce ter v kratkih pojasnilih obrazložil, kako se ti škodljivci zatirajo. Domači trgovec železnine g. Filipovski je razstavil prav čedno zbirko sadnega in vrtnarskega orodja; istotako je takega blaga poslala tvrdka Schneider in Verovšek v Ljubljani. O priliki razstave je prišlo tudi prav lepo število letakov domačih tovarn (Ruše, Hrastnik, Podkrajšek) in spisov gospodarske vsebine med ljudstvo. — Uspeh prve take razstave na deželi se je nad pričakovanje posrečil in kaže, da sivar vselej gre, če se prime na pravem koncu. Zato vsak, ki je bil na tej razstavi, želi, da bi se prihodnje leto ponovila in da pridejo še drugi na vrsto, da pokažejo, kaj je v njihovih vrtovih in sadovnjakih raslo lepega.

IZ FARE PRI KOSTELU.

V nedeljo dne 23. t. m. se je pri nas ustanovilo slov. kat. izobr. društvo. Pristopilo je še precej članov obojega spola. Pogrešali smo le naših fantov. Fantje! Ali vam je več gostilna, ples, ponočevanje, kot biti član društva, v katerem se boste marsikaj naučili za vaše sedanje življenje, osobito za bodočnost. Ali niso zlasti naši kraji prepotrebni poduka, izobrazbe? Ne veste, kam bi se obrnili za kruhom, kje bi kaj auslužili, a še tiste teklo prisluzene novice, ki imajo pota na vse strani, nanesete po večini v gostilno, na plesišča, v slabe družbe itd. Tam se vam pogublja sree, teška vam je glava, prazen je žep. Kaj se tam naučite: surovosti! Pridite v izobraževalno društvo, tukaj se boste naučili veliko, podučnega in zabavnega, ki vam bo blažilo sree, vedrili lica, in žep bo ne prazen, ampak le vedno polnejši. Pomenili se bomo o naših gospodarskih razmerah, kako priti zlasti v naših krajih do boljšega blagostanja. Tudi za pošteno zabavo bomo skrbeli. Če Bog da, knalu boste sprevideli, da je sreča in blagostanje le v poštenem delu in življenju. Poglejte, dragi fantje, širim Slovenije vaše tovariše, ki so po izobraževalnih društvih in pri Orlih, pogledite njihova vedra lica, jasne poglede, nič surovosti, še so z njimi pogovarjate. Vam vedo na vsako vprašanje, bodisi političnega, gospodarskega, ali izobraževalnega značaja lepo odgovoriti. To spritje, da se v društvu nauči vsega, kar zahtevajo razmere časa. Torej fantje! Pustite tiste neumne predsodke, le neustrašeno stopite v naše vrste, pustite ples, pustite ponočevanje, pošteno živeti naj bo vaše geslo, s tem stopite v naše društvo in ne bo vam žal. Kakor že gori omenjeno, je pri nas revščina. Naš narod si mora iskati po vsem svetu skušnjo, da se preživi. Taka siročica je tudi naše mlado društvo. »Nima, kamor bi glavo položilo. Še komaj smo dobili mal prostoriček, da ne bo pod milim nebom. Ko beremo v časopisih, kake domove si postavljajo enaka društva širom domovine, se nam kreči sree, in niti misliti ne moremo pri nas kaj takega iz svojih sredstev. Zato se obračamo do dobrotnikov, zlasti ameriških Slovencev, naj prislokojijo svojemu najmlajšemu udu, ki je še v povojih, na pomoč. Pomagajte nam vzgajati to društvo, da se bo lepo razvijalo, rodilo bogate sadove, ter prekasilo našo sicer lepo, a v vseh ozirih zapuščeno dolino! Pomagaj Bog! Odbor je sestavljen iz 6 moških in 2 žensk. Ker so vsi navdušeni in delavni, pričakujemo od njih, da se bo po njihovem trudu in delu, društvo lepo razvijalo. Daj Bog!

ZEZELJ PRI VINICI.

Sporočamo vsem častilec Matere božje na Zezlj pri Vinici, vsem, ki prihajajo od blizu in daleč, iz preloške, dragatuške, črnomaljske in podzemeljske fare, da bo tudi odslej naprej vsako prvo nedeljo v mesecu (dokler bo ugodno vreme) ob 10. sv. maši in ne na takozvano mlado nedeljo. Tudi g. škof se odobrili to spremembo.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1922 je imela nad 116 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1.100.000— kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

IZ VIN PRI ZAGORJU.

Vsile slabemu vremenu, ob priliki blagoslovitve Vinjskih svonov, je ispadla vsa slavnost naravnost sijajno. Nastop rudniške godbe in pevskega zbora pri prosti zabavi, ki se je razvila po blagoslovitvi svonov, je slavnost še povečal. Ves čas so pritrkavali svonovi in dajali stvari še popolnejši vtis. Vsa čast in hvala g. Grosu, ki je prišel iz Ljubljane in je še popreje ves čas navduševal za svonove. Bog bodi plačnik botrom in botricam, godbi in vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali pri blagoslovitvi. Dasi je bilo pri vsej stvari precej dobička, vendar še niso kriti stroški za svonove. Prosimo torej vsa dobra srca, da nam bodo še v bodoče naklonjena. — Odber za svonove.

LOŠKI POTOK - SODRAŽICA.

V nedeljo, dne 7. oktobra priredi izobraževalno društvo in Sodražice v Loškem potoku veselico na »Ulica št. 15«. Prijatelji pošiljate zabave k prireditvi ali jndno vabljeni.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Katoliško slov. izobraževalno društvo vprizori v nedeljo, dne 7. oktobra ob 3. uri pop. v »Društveni dvorani F. S. Pinčarjevo ljudsko dramo v treh dejanjih: »Rasvalina življenja«. Sodeluje orlovska godba. — K obilni čelestbi vabi odbor.

SV. JOŠT NAD VRHNIKO.

Tukajšnje izobraževalno društvo vprizori v nedeljo, dne 14. oktobra pod kozolecem Janeza Kavčiča lepo predstavo v sledečem redu: 1. cerkveni pevski zbor zapeje Gregorčičev pesem »Domovinic in venček narodnih pesmi. 2. Kuplet. 3. Kretnar pri svitem rogu (burka v 1. dejanju). — Prijazno vabimo vse okoličane in prijatelje postnega vesolja, da pridete v nedeljo v St. Jošt in ne bo vam žal za popolne, ki ga boste preživeli v naši družbi. Bog živi!

ZAGORJE OB SAVI.

Skupina krščanskega rudarskega delavstva se najtopleje zahvaljuje našemu vrlenu kmetškemu ljudstvu, ker ga je v stavki tako uspešno podpiralo. Srčna vam hvala! Naj živi krščanska skupnost! Rudarji.

Dom duhovnih vaj na Goričanah.

(MEDVODE, GORNIJSKO).

Kaj hočemo?

Zidati hočemo poseben dom za duhovne vaje sv. Ignacija. Tu naj bi imeli duhovniki, inteligenti, dijaki, možje in mladeniči delavskega in kmetškega stanu skozi celo leto priložnost v udobnih prostorih, svežem zraku, prosti vsakdanji skrbi, nemoten, posvetili se tri dni izključno verskemu življenju. — Pod vodstvom izkušenega voditelja bi tu poslušali in preudarjali velike krščanske resnice in v njih luči uredili svoje življenje, in se dušno in telesno okrepili.

Ta dom nam je potreben.

Duhovne vaje so nam Slovencem znane. Dela jih verno ljudstvo od časa do časa v misijonih. Urijo se v njih mladeniške in dekleške Marijine družbe, učeča se mladina jih dela v učnih zavodih. Ali te duhovne vaje večkrat nimajo trajnega uspeha. Nedostaja jim one zbranosti, nemotenosti po vsakdanjih skrbah, ki so potrebne za resno premišljevanje in poglobitev verskih resnic, nedostaja priložnosti zlasti možem, inteligentom, delavcem, ki bi se jih udeležili takrat, ko jim dopušča njih služba in delo. Zato je potreben poseben dom, ki jim je v edno odprt, kjer so z vsem potrebnim oskrbljeni, kjer se zbirajo v manjšem številu, a po posameznih stanovih in

poklicih tisti, ki resno hočejo preudariti velike probleme verskega življenja.

Taki domovi se zidajo posebno v zadnjih desetletjih pri vseh omikanih narodih. Francozi imajo že 45 takih hiš, kjer dela povprečno vsako leto 20.000 mož duhovne vaje, v Belgiji je 7 domov za duhovne vaje, v Holandskem jih je blo leta 1922 12, do tega leta je delalo tu v 2851 tečajih 154.801 mož duhovne vaje. V Nemčiji se zbira v 64 hišah letno 15 do 10.000 mož in mladeničev. V eni sami hiši je delalo 153.000 rekrutov in vojakov duhovne vaje.

Ta dom nam bo velike koristi.

Duhovne vaje bodo nudile tedaj v tem domu posameznim pojasnilo v verskih dvomih, spreobrnjenje, mir srca; omahljivim pogum in odločnost; potrjim tolažbo in krepljo. Mladeničem bodo orožje v boju za čistost in razsvetljenje pri izbiranju poklica; možem bodo bistrile načela, kreplje voljo, ustvarjale značaje.

Kako korist bodo zajemale tu družine, ko se bodo njih očetje in sinovi duševno prenovljeni vračali domov in tu izvajali, kar so sklenili v boju proti alkoholizmu, nenravnosti, pri krščanski vzgoji otrok.

Ker bo ta dom sprejemal pod svoj krov posebno može in mladeniče, ki morejo po svojem poklicu in darovih blagodejno vplivati na človeško družbo, bo ta dom velikega socialnega pomena. Iz njega bodo izšli apostoli med delavci, versko utrjeni in izurjeni voditelji društev v mestu in na deželi, odločni boritelji za verske vzore in pravice. Ta dom bo tako zdravilišče bolnim, visoka šola značajev, vzgojevališče apostolov.

Kje bomo zidali ta dom?

Dom duhovnih vaj je potreben, je koristen — torej zidajmo ga! — Tudi v tej potrebi nam je prišel na pomoč naš za vse dobro vneti prevzvišeni škof. Že v začetku letošnjega leta je pisal svojim duhovnikom, da mu hodi po glavi misel, da bi se zidal poseben dom za duhovne vaje — in ko je našel navdušen odziv pri duhovnikih, je tudi že odločil za zidanje tega doma primeren prostor. Ta leži na Goričanah (železniška postaja Medvode), blizu starega škofijskega gradu, ob žuboreči Sori.

Tu bo stal tedaj naš dom s 50 preprosto, a lično opremljenimi sobami, s primerno kapelico, verando za zimo in s stanovanjem za voditelje duhovnih vaj. Za poslopjem je velik gozd, spredaj pa prostor za vrt, kjer se bodo udeleženci duhovnih vaj lahko izprehajali.

Kdo naj ga zida?

Zida ga prevzvišeni škof ljubljanski s pomočjo milodarov vsega naroda. Dom in zemljišče bo last škofije, upravo in vzdrževanje bo oskrbovala Družba Jezusova Jugoslovanske provincije. Ako bo dovolj sredstev, bomo položili temeljni kamen z božjo pomočjo že prihodnjo pomlad in za sveto leto 1925 se bo blagoslovilo poslopje in vsaj deloma odprlo svojemu namenu.

Vse velja dobiti sedaj potrebnih denarnih sredstev. Stavba bo stala 1½ do 2 milijona Din. Nekaj malega je že

dobil prevzvišeni škof od vnetih duhovnikov, drugo upa dobiti od plemenitih src v inozemstvu in v domovini. Časi so sicer hudi in naš narod je ubog, a tu gre za podjetje, ki je na veliko korist vsemu narodu.

Kaj, ko bi se n. pr. zedinile naše katoliške organizacije v večjih občinah in nabiranjem oskrbe eno sobo v tem domu, ki bi nosila njih ime? Vse, kar je pri zidanju potrebno: les, opeka in denar, se hvalježno sprejme. Vsi, ki prispevajo 10.000 D, so ustanovitelji Doma; oni, ki prispevajo vsaj 1000 Din, so sotrudniki; vsi, ki darujejo manj, dobrotniki.

Vsak dan se bo posebej molilo in vsak prvi petek v mesecu darovala sv. maša za vse žive in mrtve dobrotnike.

Milodari se blagovolijo pošiljati na knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani ali na Kolegij Družbe Jezusove, Ljubljana, Zrinskega cesta 9 — ali pa naj se oddajo domačemu g. župniku v Preski z izrecno pripombo, da so za ta Dom.

Bog vsem stotero povrnil Vsi na delo!

V. katoliški shod v Ljubljani je letos priporočil ta dom s temi besedami: »Katoliški shod pozivlja verno slovensko ljudstvo, da prispeva kar najizdatneje k staybi posebnega doma za duhovne vaje, ki ga namerava graditi prevz. knezoškof dr. A. B. Jeglič na Goričanah in izročiti v upravo in oskrbo Družbi Jezusovi, kjer bi duhovniki, inteligenca, dijaki, delavci in drugi stanovi imeli priliko o primernem času tokom leta opravljati duhovne vaje.

Listek.

Cerkovnik Rok.

(Z naših gor. — Spisal Pavel Perko.)

(Dalje.)

VI.

Sv. Jakob! Sv. Jakob! Nebo je jasno in izbrisan, da vidiš kamniške golce kakor na dlan. Izza Blegoša gleda selski Porezen; tam doli profl Notranjski pa se loči med hribovjem Vrh sv. Treh kraljev in cerkev na njegovi plešasti glavi. Cesta v dolini se vije kot bela kača proti Loki. Sora kaže bliščeče pege, ki se spreminjajo v solnce. Nekje dol od Oseltice pa prihaja glas zvona, ki vabi k deseti maši.

Cerkovnik Rok je že zdavnaj odzvonil deset. Sedaj hiti in pripravlja po zakristiji, da bo pomeže lahko stopil ven pred cerkev in pozdravljaj znanke, ki bodo prihajali od blizu in daleč.

Danes ta dan je tudi cerkovnik Rok ves poln. Urbanov Janez iz Predmosta mu je napravil obleko, oklah in ohlapno. Gubo na hrbtu mu je znal z batiranjem skoro popolnoma zakriti. Gumbi na telovniku, ki jih ima Rok še po rajnem očetu, se mu svetijo v solnce. Obraz si je obril in lase je počesal na temo, da je videti deset let mlajši.

Ej, cerkovnik Rok se danes zaveda, kaj je. Gabrovci naj si ogledajo cerkev in altarje in še zakristijo povrh: cerkovnik Rok se ne boji nikogar, niti samega gospoda Matevža! Danes ta dan se mora nekaj odločiti! Kar v zraku je! Kar vrtil Kar pripravila se!

Ljudje prihajajo... Tu posamez; tam v gručah; tam zadrž je kar v vrstah... Je pač sveti Jakob!

»Ali naj grem —?«

»Le pojdi! A ne začni poprej, da ti bom dal znamenje. Kje je pa Mihačev? Pa saj je tu. Pravi Le pojdi!«

Blažev in Mihačev sta bila svonarja ta dan, ker Rok je moral ostati spodaj, da napravi gospoda. »Pozdravljeni Bog daj! No, ali si prišel?« »Prišel Ampak sv. Jakob, ta ne priznava!« »Zima ne, gospoda ne in sv. Jakob tudi ne,« odgovarja Rok in se smehlja.

Tam na tratini je Veršaj zbral gručo mož in sedaj jim nekaj govori in dopoveduje, zraven pa maha z rokami... (Kaj bi neki maha! z rokami, kaj ima jezih dosti dolgi!) Večina mu pritrjuje, nekateri ugovarjajo... Kaj se neki plede? Nekaj je, pa naj zakrivajo kakor hočejo. Ej, cerkovnik Rok ni slep in tako se mu zdi, da zanj gre. Pravi Naj ne izkaže! Trideseto leto že oskrbuje sv. Jakoba, pa je bilo leto za letom enako. Sedaj naj se nekaj spremeni, naj bo že na eno ali drugo stran!

Glej, tam doli prihaja gospod Matevž! Gruče fantov ima okrog sebe in sam je kakor fant, ki se smeje in šali z njimi kakor njih eden... Hudniska, ali je to prav? Gospod Tomaž ni bil nikoli tako podomeč... Zdaj se je vstavljal pri gruču okrog Veršaja. Glej ga Veršaja, hinave! Kaj pa misli da je? Izmed vseh je stopil h gospodu in mu nekaj dopoveduje. Drugi, ki so stali od daleč, se približujejo, poslušajo, pritrjujejo... Predaleč so, in Rok, da si vleče na ušesa, sliši samo kako posamezno besedo. Vsi ljudje, ves gruč se giblje proti gospodu Matevžu. Kmalu je obdan od mladih in starih. Na vse strani odgovarja, dopoveduje, razlaga, kaže z rokami... Rok pa stoji na pragu zakristije, in zanj se nihče ne zmeni...

»Zvonil!«

Dvigail je roko proti linam in je dal znamenje. Kaj bi tam stali in govorili, sv. Jakob pa naj bi sam čakal v cerkvi...

Ze zvonil! Ze udarjal! Vse se je obrnilo. Gospod Matevž si del je skozi množico. Gruča se razhaja... Le Veršaj, usiljivec, že gospodu nekaj razlaga in dopoveduje. A gospodu se mudi...

»Dober dan nam Bog daj in sv. Jakob!«

»O — naš Rok!« se oveseli gospod Matevž in potreplja Roka po rami »Rok, danes ste pa kakor fant! Za deset let ste mlajši!«

Roku je mahoma ogrsko pri srcu. Nekaj se mu taja...

Gospod Matevž, hvala za besede! Fant že; ampak star in onemogel. Pomislite! trideset let —

»E, kaj tisto! Star in onemogel —? Pa majite smreke, da bo kmalu vsa Gaberška gora kakor tamne kameniški golci!«

»To še ne, gospod Matevž! Ampak moram! Kōsem me naganjal in pa, saj veste, prisluziti je treba kaj za stara leta...«

»Stara leta — o tem molčimo!«

»Vi že, gospod Matevž, vi že... Ampak jaz —

Gospod Matevž stopi v zakristijo. Cerkovnik Rok hoče za njim, pa ga nekdo pridržal za rokav. Polona je. Vsa je razgreta in zasopla. Rotijo ima poleg sebe in pridržano, a polna veselja pripoveduje, da je gospod Matevž Rotijo odgovoril, ki je bila pred njim in jo vprašal, kje stanuje, in ji obljubil, da pojde po maši doli — pomislil! — doli v Rokovo kočjo na obisk...

»Ali res?«

Roka je spreletelo nekaj sladkega... Zdaj je spoznal, da ima gospod Matevž tudi njega rad in da ga upošteva... Po maši bo vprilo vseh ljudi žel in njim doli v njegovo kočjo! O —!

»Slišiš!« hiti Polona. »Poslušaj! Jaz pohitim takoj po maši dol, da malo pospravim in počedim. Rotija bo počakala pred zakristijo. In potem pridite skupaj doli...«

»Seveda. Seveda.«

Rok je kakor v omotici. Ko oblači gospoda, se mu treso Roka in vse telo mu je okorno in neokretno... O — gospod Matevž! To vam je človek! Gospod Matevž!

In pridigal! Pridigal!

Najprej je gospod Matevž opisal življenje sv. Jakoba. Potem je blagroval Gabrovce, da imajo ravno sv. Jakoba za patrona. Potem je povedal, da je njihova cerkev ople zidana in da je posebno znamenita, ker je stara... Potem pa je prišel na dan s tem, kako da sta skupno z gospodom Jernejem sklenila, da se mora sv. Jakoba na fast pri cerkvi nekaj popraviti, obnoviti... Kaj? — Cerkev ima nekaj premoženja; s tem se bo prealikal veliki altar in prenovil kip sv. Jakoba... Po tleh je treba napraviti nov kameniti tlak. Toda — poslušajte! — stroške za tlak je prevzel nekdo iz domače sosence. (Aha! Veršaj!) Na ljudi torej ne pride dosti cerkvenih stroškov. Toda, prenovljena cerkev bo morala biti skrbno anažena. (Kaj pa to?) »Ze sedaj, kakor ste videli na praznik Marijinega Obiskovanja

in kakor danes še bolj vidite, je cerkev, kar se snažnosti tle, v skrbnih rokah. (O —!) Poglejte sv. Jakoba, ki je že danes kakor prenovljen! Poglejte oltarje, na katerih ne najdete niti trohice prahu! Poglejte prte in mašno perilo: vse belo in lepo izlikano! Poglejte po kotih in sluzih in zarezah: povsod je prišla zraven človeška roka in vse lepo posnažila! Imate cerkovnika, ki mu je mar le-pota hiše božje. A ta cerkovnik ima čudo pilslo biro... (O gospod Matevž! Gospod Matevž!) — Pomislite, kako je pri sosednjih podružnicah! Čabrače... Voljča... Manjše so in manj premožne... Može Gabrovce, ali boste zastali za drugimi? Zato boste prišli danes teden po prvi maši v župnišče, da se pomenite kako in kaj... Vaša čast, čast sosence to zahteval sv. Jakob bo povrnil!«

Zadnje stvari je čul Rok le še kakor iz daljave. Bil je omoten, kakor da ga kdo postavlja na trou poleg sv. Jakoba in da se vsa cerkev v spoštovanju ozira gori proti njemu... Ni akoro vedel, kje stoji in kako mu je. Sram ga je bilo po eni strani, a po drugi strani bi bil najrajši padel gospodu Matevžu k nogam in ga prosil odpustanja za vse — za vse... Potem mu je prišla na misel Polona, ki ga je vedno prav utila... In Rotija, ta otrok priprosti in nebogljivi, ki bo sedaj imel kje svoj dom in zavetje... In koza in kozlička, ki ih bo sedaj lažje redil in ohranil za dom.

In solze so polile cerkovnika Roka tam na pragu v zakristiji, da se je umaknil nazaj in se naslonil na omaro...

Oj danes ta dan! Sv. Jakob! Sv. Jakob!

In po maši — kdo bi dopovedal! — je res šel gospod Matevž z Rokom in Rotijo doli v njihovo kočjo. Vprilo vseh je šel Tisti, ki so bili zastali pri cerkvi, so lahko videli, da je lise. In med tistimi je bil tudi Veršaj. Tam ob strani je stal in sladko in na smeh se je držal. Pozdravil je, ko so šli mimo njega. In gospod Matevž mu je rekel: našemu Roku, da si ogledam njegovo kočjo in hlev »Tudi pri vas se oglašim. Poprej pa stonim doli k in živinico.« In šli so. Vsa sosenska je lahko videla, da so šli...

Tam doli v koči pa je sedel gospod Matevž za mizo in je govoril in se smejal, kakor vsak človek... In Polona je postavila predenj kročnik z ocvrtjem in gospod Matevž je vzel in jedel... Potem mu je morala Rotija razkazati mašno knjižico in dopovedati od vsake podobice posebej, kje jo je dobila... Nazadnje je stopil celo v hlev, in koza, ki se je bala za mladiča, je pogovarjal... Ko je odhajal, je dal Rotiji srebrn tolar za pet kron in ji je rekel, da naj bo pridna in dobra gospodinja... Polona mu je poljubila roko in Rotija tudi... Rok pa ga je spremljal do ovinka in mu je tam koncu laza tudi poljubil roko in ga s solzami v očeh prosil odpustanja za tisto — no, za tisto laž o kravi in kozah... Gospod Matevž pa se je nasmešnil in je rekel dobrovoljno, da tisto ni bila laž...

O — gospod Matevž! Bog mu daj dobro! In sv. Jakob! Sv. Jakob!

IZSLA JE

»DRUŽINSKA PRATIKA« za leto 1924.

Dobite jo v knjigarnah in vseh trgovinah. Cena izvodu 5 Din brez poštne. Preprodajalci dobe popust. — ZAHTEVAJTE JO POVSOD!

PREKLIC. Podpisana preključem vse živje obdolžitve, katere sem govorila o Jožefu ARH-U, lovskemu čuvaju v Boh. Češnjici, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnjega tožbe. — Koprivnik, 9. septembra 1923. JEKLAR FANI, Klemenova.

PREKLIC.

Marija Stopar in Marija Novak, obe iz Pristave št. 17, preključeva vse neresnične besede, katere sva govorili zoper Alojzija Pogačar, pošestnika v Pristavi št. 16. Obenem se mu zahvaljujemo, da je odstopil od nadaljnjega sod. postopanja. — Mengeš, 1. sept. 1923. — Marija Stopar in Marija Novak.

Prav ima
moj mož;
Kupovati
hočem le

Čaj z znamko
ČAJNA ROČKA

zaradi njegove dobrote in finosti in zaradi
varčne porabe.

Čaj z znamko „Čajna ročka“ se dobiva le
v izvornih zavitkih z natisnjeno varstveno znamko
„Čajna ročka“ v vseh z lepiki označenih trgovinah.

POZOR! POZOR!
Manufakturna trgovina!

NAJBOLJŠE, najcenejše in najsodnejše manufakturno blago se kupi pri

Angeloslavu Hrastniku

KARLOVSKA cesta 8 (pri »Jerančiču«).

Kunstek & Pleterski

LJUBLJANA — VODNIKOV TRG 5,

Podružnica v NOVEM MESTU

priporoča svojo veliko zalogo

**usnja in čevljar-
skih potrebščin**

na drobno in debelo.

Ržene rožičke, tršlikovo lubje, planinski mah itd. kupuje vedno drogerija **A. KANC,** Ljubljana, Židovska ulica 1.

Črno brinje

dobite pri **FRANC POGAČNIKU,** Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36. 5986

Medu na cente dobite, ako si naročite pristne

»A-Ž« panje.

Specielna zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano št. 4. **ERMAN** in **ARHAR,** mizarstvo. 6042

MARIJA ROGELJ

MANUFAKTURNA TRGOVINA — se nahaja sedaj **LINGARJEVA** ulica št. 4, druga ulica pod Frančiškanskim mostom. — Velika izbira stolov, porhata, plavo in belo blago. — Opreme za neveste. — Blago dobro, cene nizke. — Moško in žensko **PERILO.** 6077

PO ČUDOVITO ZNIZANIH CENAH prodajam novo došlo blago, posebno moško **SUKNO,** hlače, barhente, cefirje, platno za rjuhe, fine šifone iz domačih tvornic. — Pridite in prepričajte se!

Ivan Kos

ŠIŠKA (Seidlova hiša), Celovška cesta 2, **LJUBLJANA** — Sv. Petra cesta šte. 23.

Tvrda F. Fajdiga sin

priporoča vsakovrstne lepe omare (kostne) z ladelci in tudi visoke iz trdega in mehkega lesa, postelje, omare, stole, modroce; sploh vse pohištvene dele dobiš edino le

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

Jugoslovanski kreditni zavod

V LJUBLJANI, Marijin trg št. 8

registrirana zadruga z omejeno zavezo

sprejema vloge na knjižice in plača čistih 7% obresti brez odbitka rentnega in invalidskega davka. Za večje in stalne vloge kakor tudi vloge v tekočem računu obrestovanje po dogovoru. — Podeljuje kratkoročne trgovske in personalne kredite najkulantneje.

Hlapca IŠCEM h konjem, samca ali oženjenega, ki je vajen dela v gozdu. Oženjen ima tudi pristoje stanovanje za rodbino ter brezplačno njivo in drva. Plača po dogovoru. — Zglasiti se je pri **M. Marolt,** Verd pri Vrhniki, osebno ali pismeno. 6052

KUPIM palčno kolo zraven utečeno maveliko lo palčno kolo in kratko močno OS z ležišči ali brez njih. Ponudbe z navedbo cene na upravo pod **Palčno kolo 2244.**

MLINAR

zanesljiva moč — samec ima prednost — se IŠČE za mlin z električnim pogonom v mestu na Dolenjskem. — Ponudbe se prosi pod **STALNA SLUŽBA** na upravnistvo »Domoljub«. 6158

NJIVA 12.000 m², **NAPRODAJ**; leži ob glavni cesti na šmartno pri Ljubljani. Več pove **M. Štelanovič,** Gorupova ulica 3/II, Ljubljana

Učenca s primerno šolsko izobrazbo **SPREJMEM** v trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe na: **A. PETERLIN ml. nasl., ROB — VELIKE LASČE.**

Prodajam hišo v dobrem stanju, z gozdom in njivo, v št. Pavlu, četrt ure od št. Vida pri Stični. — **Helena AMBROŽ,** Pusti Javor, pošta Šent Vid pri Stični, Dolenjsko.

Izurjene pletarije

sprejema proti dobri plači od komada **PLETARNA** v **STRNIŠČU,** Slovenija r. z. z o. z. — Stanovanje preskrbljeno. — Delo stalno. 6113

Platno prodajam

pravo domače, lepo, laneno za perilo in rjuhe. Zamenjavam platno za predivo. Sprejemam v tkanje laneno prejo. Tkalnica

»**KROSNA**«, Ljubljana
Zrinjskega c. 6, nasproti cerkve
Sv. Jožeta.

FRANC ŠRAMEK

stavb. in ornamentalni klepar — instalater in kotlar v **TRZICU**

izdeluje najboljše kotle za žganjekuho in tudi vsakovrstne peči za kurjavo žaganja po jako nizkih cenah. Garantirano, izvrstno trpežno blago. — Pripravljen sem tudi dati za poskušnjo tako peč brezplačno, da se dotični lahko prepriča o resničnosti mojih navedb. — Prevezam tudi in solidno ter po zmernih cenah izvršim vsa dela, spadajoča v mojo stroko, kakor vsakovrstne vodovode hitro in zanesljivo instaliram.

Nekdanja »**ŠKOFOVA**« vinska klet, Pred škofijo 1 odprta. — Točijo se fina pristna **VINAJ**

Na veliko in malo!

Priporočamo

najboljše šivalne stroje **Gritzner**

za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri:

Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Rute za prešanje medu in vreče za vosek

najboljši lastni izdelek nudi ceno vrvarna **ANTON ŠINKOVEC,** Kranj. 6140

Halo!

TONE: Miha, vidiš, pa je le res, da pripelje **PERKO** iz Ljubljane usnje v Kamnik na sejem.

MIHA: Tone, to ni mogoče, saj ga nikoli n' na Gorenjsko.

TONE: Jaz sam sem mu pisal, naj pride.

MIHA: No, kaj pa Ti je odgovoril?

TONE: Pri vseh farah v celim okraju je klical v nedeljo, da pride in mi vsi gremo v Kamnik na sejem k **Perkotu** usnje kupovat.

MIHA in **TONE:** Sedaj bodo pa Gorenjci tudi videli, da je resnica: **KDOR HOČE** svojo družino dobro obuti, naj kupi **USNJE** na sejmu v Kamniku, št. **VIDU,** Zdenškem Rebru, Rajhenburgu, Toplicah, Radečah, Semiču, Kočevju in Radobovi vasi!

na stojnici **Franc Perko.**

Slavonski sok

prijetno učinkujoče sredstvo proti nadušljivemu kašlju, kataru v prehl in pljučih, hripavosti itd.

Pakračke kapljice

zdravilo proti želodčnim bolečinam,

in **Febri-Fugo**

nenadkritljivo sredstvo proti mrzlici in malariji, se

dobiva — najmanj po 3 zavoje — edino v lekarni pri »**Zlatem orlu**«, **Mr. J. SVOBODA,**

PAKRAC, SLAVONIJA.

Velika in solidna zaloga manufakture!

Oblačilnica za Slovenijo

R. Z. Z. O. Z. v Ljubljani

je **PRESELILA** svoje centralno skladišče v prvo nadst. nove palače

VZAJEMNE POSOJILNICE

na **Niklošičevi** cesti poleg **Uniona.**

si jo! ogledite

BERSON

BERSON je in ostane najboljša kvaliteta znamka. Varuje čevlje; cenejši in trpežnejši je od usnja. Od vašega čevljarja zahtevajte, da vam pritrdi BERTSON gumi podpetnike in gumi podplate.

Misi, podgane, stenice, ščurki

to vsa polazen mora poginiti ako uporabljate moja najboljša preizkušena in splešno hvaljena sredstva kot proti poljakim in hišnim mišim Din. 7-50, za podgane Din. 7-50, za ščurke Din. 7-50, za stenice Din. 7-50, uničev. moljce Din. 6-—, proti mrčesu Din. 7-50, mazilo proti vsem pri ljudeh in pri živalih Din. 4-—, za uši v obleki in perilu Din. 7-50, tinkt. proti mrčesu na sadju in na zelenjavi Din. 7-50, proti mravljam Din. 7-50.

Preprodajalci dobe popust. Pošilja po povzetju Zavod za ekspedicijo: ARTES, kem. laboratorij M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, Zagreb 1.

Poču

dovito nizkih cenah kupite letos

volneno blago

za ženske in suknjo za moške obleke, kakor tudi vsa druga manufakturna roba v veletrgovini R. Sternbach, Celje. Trgovci napros-cana. Nadi splošnega pomanjkanja denarja treba povsod štediti ter je dolžnost vsakega, da se pelje v Celje in poskusi enkrat kupiti v veletrgovini R. Sternbach.

trgovini R. Sternbach, Celje. Trgovci napros-cana. Nadi splošnega pomanjkanja denarja treba povsod štediti ter je dolžnost vsakega, da se pelje v Celje in poskusi enkrat kupiti v veletrgovini R. Sternbach.

Neveste!

NOVA TRGOVINA v Ljubljani na Gosposvetski cesti šte. 6. — Vse za balo potrebno izdeluje na novo in tudi popravlja po nizkih cenah. Ima žimo vseh vrst, morsko travo in lepe preobleke. — Še stare zaloge dobrega blaga. — Se priporoča.

Tapetnik RUDOLF SEVER.

Oblačilno blago prodaja

najceneje

manufakturna trgovina

JOS. STOPAR

Ljubljana

Dunajska cesta št. 21.

HOLLAND-AMERIKA LINJA

Rotterdam-New York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev

Hrvatska banka za promet s nekretnostima d. d.

Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. razreda za Severno Ameriko in Kanado z ogromnimi, najmodernejšimi brzovoznimi parobrodi. Potovanje po odprtem morju 6 do 7 dni. Najuglednejša sigurnost in brza vožnja.

Izvrstna kuhinja. Vsak teden jeden parobrod. Potniki tretjega razreda imajo posebne kabine z uzerno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje brzo in brezplačno:

Holland-Amerika Linja

Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 21.

DR. IVAN HUBAD

okrožni in zobozdravnik

v Skofji Loki

zopet ordinira od 28. sept. dalje

AKO SI HOCETE preskrbeti po najnižji ceni manufakturno blago za zimo, obrnite se na trgovino

J. MENART, Domžale.

EDINO tam boste najbolj pošteno in z nadvse solidnim blagom pod strogo stalnimi cenami postreženi. — Ima veliko zalogo moških in ženskih štofov, blačevine, kranse barbente, flanela, modro tiskovino, oksforde, cefirje, razne kambrike, den, etamin, plete; svilene rute, volnene jopice, dolge in kratke, nogavice, rokavice, klotaste odeje, volnena posteljna pregrinjala, flanelaste ruhe, konjske odeje, velika izbira vezene, krasna volna in bombaž v različnih barvah itd. — Pridite in ogledajte si zalogo! Napravite poskušajo in prepričali se boste, da še niste bili nikjer tako postreženi!

Veliko izbiro

in UGODNE CENE najdete pri nakupu suknene in manufakturne blaga za moške in ženske v Ljubljani

Pred Skofjo

Lingerjeve

Medarske ulice

R. Miklauc, „Pri Škofu“

Obstoj trdke blizu 60 let
Razpošilja se tudi po pošti

Preselitev trgovine!

Naznanjamo uljudno, da smo preselili svojo trgovino z železnino s 25. julijem t. l. od Cankarjevega nabrežja šte. 1 v svojo lastno hišo v

Stritarjevo ulico šte. 7.

kjer bomo trgovino znatno razširili.

Prosimo sodobno za nadaljno naklonjenost, ter zagotovimo cenje nim ocjemalcem najboljšo postrežbo. Z odličnim spoštovanjem

Breznik & Fritsch, trgovina z železnino.

»THOMASOVO ŽLINDRO«

z jamčeno vsebino 17/18 % fosforove kislina, najfineje zmleto, nudi svojim podružnicam in udom po Din 170.— za 100 kg v celih vagonih franko Ljubljana

Kmetijska družba za Slovenijo

V LJUBLJANI.

Vsa druga UMETNA GNOJILA, MOČNA KRMILA itd. stalno na zalogi.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

Cie. Gls. Transatlantique Francoska linija
Najhitrejša in najudobnejša vožnja v Ameriko je čez
Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Slovenska banka d. d. v Zagrebu.
Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:
IVAN KRAKER,
zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

And. Jakil tovar. kož in čevljev d. d.,
KARLOVAC

Prodajalna Ljubljana, Poljanska cesta št. 13.

Bogato skladišče **moških, ženskih**
in **otroških čevljev** iz telečjega
boksa v vseh barvah, govejega
boksa in rjave kravine.

Solidno delo! Znižane cene!

Telefon 436 **TOVARNA KANDITOV** Telefon 436
Fr. Rozman
Aleksandrova cesta 57
priporoča vse vrste kanditov (bon-
bonov) po najnižjih tovarniških
cenah. **ZAHTEVAJTE CENIK!**

Bronaste zvonove

viliva neoceneje in z dobavnim rokom od 2 do
5 mesecev

Zvonarna in ličarna,
St. Vid nad Ljubljano.

Polhove kože

in KOŽE VSEH DIVJIH ŽIVALI v mali in veliki
množini kupuje skozi celo leto **D. ZDRAVIČ,**
trговец z usnjem, Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9.

Močna in manufakturna trgovina

F. in I. GORIČAR, „PRI IVANKI“, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta štev. 29

priporoča veliko izbiro zimskega blaga za moške in ženske obleke, za suknje, flanelo,
barheta, kotenine, pletenih spodnjih in površnih jopic in hlač, otroških skokov, zimskih
rjuh in odej, cvilha ter velika izbira vsega, kar spada k opremljenosti za ženo in nevesto.
Prepričajte se, da kupite tu najboljše blago in veliko ceneje kot povsod drugje.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

d. d. v Ljubljani

prodaja

premog slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogov-
nikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno Ia čehoslo-
vaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški
premog, črni premog in brokete:

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 15./II.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis-à-vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospo-
darsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.